

HUSKLANNER

Husklanneren (*Dermestes haemorrhoidalis*) er blevet et almindeligt dyr i Danmark, navnlig i de større byer.

Den voksne bille er knap 1 cm lang og nærmest bådformet. Den er ensartet sortbrun, bortset fra undersiden, hvor en mængde små hår giver den et gyldent skær.

Foto: SSL

Den voksne bille er 7-9 mm lang i naturlig størrelse

Larverne er mørkebrune med en lysere underside og tydeligt leddede med lange, brune børster strittende fra alle led.

Foto: SSL

Husklannerens larve kan blive op til 15 mm lang

Levevis

Husklanneren lægger æg i døde dyr ligesom spyfluerne, men klannerlarverne kan i modsætning til fluelarverne også udnytte de tørre dele af ådslerne såsom brusk, tørre kødrester, huder osv.

I en husholdning kan klannerlarverne bl. a. leve af varer, som indeholder dødt dyrisk materiale, f.eks. tørfisk og tørkost til hund og kat, eller madrester, der ikke ryddes væk.

Under de mest gunstige omstændigheder, ved 20°C, er larverne ca. en måned om deres udvikling; men hvis det er koldere, eller føden er knap, kan de være flere måneder om udviklingen fra æg til voksen.

De fuldvoksne larver vil normalt forlade det, de har levet af, og opsøge et beskyttet sted, hvor de kan forpuppe sig. I en lejlighed vil de ofte søge ned under gulvene, hvilket kan give store problemer. Finder de ikke et naturligt hulrum til forpupningen, gnaver de gange ind i f.eks. træværk eller papemballage. De gange, som husklannerlarver gnaver, er ca. 2 cm dybe og cirkelrunde med en diameter på 3-4 mm.

Larverne forpupper sig i gangene og forvandler sig til voksne biller. Billerne kan klække året rundt, men de fleste kommer frem i maj-juni, og det er navnlig på denne årstid, at man ser den voksne bille.

De voksne biller kan leve i månedsvi; de er meget aktive og har tilbøjelighed til at vandre og flyve omkring, så de kan træffes langt fra arnestedet.

Hvor kommer de fra?

Husklannere i en beboelse kan stamme fra duere der på loftet eller fra en død fugl i en aftrækskanal. Døde mus eller rotter under gulvene eller på loftet kan være arnesteder, og larverne kan også udvikle sig i en pose tørfoder til hunde eller katte.

Skade

Egentlig skade gør husklannerne sjældent i en husholdning, hvor kødvarer normalt opbevares i køleskab eller dybfryser. De kan være alvorlige skadedyr på lagre med tørret fisk, foder med kødbenmel, ugarvede huder og deslige.

Larvernes tendens til at gnave sig ind i ting inden forpupningen kan forårsage andre skader f.eks. på et lager, hvor de gnaver sig ind i emballage til andre varer.

På steder, hvor der er meget svære angreb, kan deres gange svække træværket.

Misligholdte lejligheder

I huse eller lejligheder, hvor beboerne i en længere periode ikke har fjernet madresterne, eller der af andre grunde har været gode muligheder for klannerne, kan de optræde i titusindvis. Ved i stand-sættelsen af sådanne lejligheder skal man være opmærksom på, at et stort antal larver kan være søgt ned under gulvene. Selv ved grundig rengøring sprøjtning rammer man ikke dyrene under gulvene, og en del af dem kan dukke frem fra deres skjul i løbet af det næste halve års tid og eventuelt genere nye beboere i lejligheden.

Bekæmpelse

En enkelt bille i ny og næ kræver ingen særlige forholdsregler. Husklannere er som sagt almindelige og harmløse, og de kan om sommeren simpelt hen komme flyvende ind gennem åbentstående vinduer.

Optræder de i større mængde, eller dukker der også larver op, må man som det første skridt prøve at finde ud af, hvor de stammer fra. Eksempler på arnesteder er nævnt ovenfor. Har man fjernet fuglerederne, eller hvad det nu måtte være, vil det være rimeligt at behandle omgivelserne med et insektpudder. Er det ikke praktisk at pudre, kan en behandling med et sprøjtemiddel mod krybende og kravlende insekter som regel klare sagen.

Man må være forberedt på, at der trods disse foranstaltninger stadig i nogen tid kan dukke biller op andre steder i huset, idet enkelte eksemplarer kan have fjernet sig så meget fra det sted, der behandles, at de går ram forbi.

Har man husklannere, er det vigtigt at opbevare eventuelt dyrefoder og andet, som disse biller kan leve af, forsvarligt emballeret.

Forebyggelse

De varer, larverne kan udvikles i, bør opbevares i tætte lukkede beholdere. Vær opmærksom på steder, hvor madrester kan spildes f.eks. hundens/kattens madskål eller bag komfur og køkkenborde.